

Gyümölcs szaporítóanyagok

**avagy, mi lehet az oka a nem eredésnek?
Háttér: magyar, vagy külföldi szaporítóanyag?**

Sarlóspuszta, 2017. 03. 16.

**PALESITS FAISKOLAI KFT.
Palesits Zsolt
06 30 557 3964
palesitsfaiskola@gmail.com**

Oltvány fajscola (NL)

Oltványok konténerben (I)

Napjainkban, ez is faiskola! (I)

Cseresznye oltványok (I)

Őszibarack oltványok konténerben (I)

- Faiskolai kitermelési sérülés
- Faiskolai tárolóban kiszáritás, befülledés
- Pocokkár a vermelőben
- Fagykár a vermelés során
- ...

**Faiskolában keletkező oltvány
hibák**

Oltványok téli veremelőben

Hűtőtárolás raklapon, párában

Szállítás a berakodáshoz

Zárt tehergépkocsiba rakodás

- Talajelőkészítés (rögös, levegős talaj)
- Beöntözés hiányossága
- Tárolási hiba (kiszáradt gyökérzet)
- Időjárás okozta fagyáskár
- Vermelés alatti pocokkár
- Gyökér túlzott lemetszése
- Metszési összhang hiánya az oltvánnyal
- Ültetés (mélység, gyökér elhelyezkedés)
- Vegyszer és műtrágya használat (töménység)
- ...

Ültetési és egyéb hibák

Oltvány reklamáció (1)

Oltvány reklamáció (2)

Mi lehet a hiba?

Oltvány reklamáció (3)

- Alanyok: alma (M9, M26, MM106, MM111)
 - körte (vadkörte, BA-29, egyéb)
 - birs (BA-29, Adams, A-birs,...)
- Minőségek: hazai: suháng, koronás (1 éves)
 - külföldi: knip, bibaum (1-2 éves)
- Fajták: hazai: hagyományos és védett
külföldi: védett és klub

Almatermésűek oltványai

Jellemzők: alma

- hanyatló kereslet a hagyományos fajtákra
- Kicsi növekedés a rezisztensekre
- Kevés az innováció

Jellemzők: körte

- Hanyatló kereslet
- Nincs innováció

Jellemzők: birs

- Növekvő igény, főképpen a „tűzelhalás toleráns” Cydora Robustára

Minőség:

- jó minőség, de inkább egy éves szemzett és oltott anyagok

Almatermésűek, hazai oltványok

Konténeres almaoltványok (H)

Birs suhángok

Jellemzők: alma

- Stagnáló kereslet
- Sok új fajta, védett és klubfajták

Jellemzők: körte

- Stagnáló kereslet
- Kevés az új fajta, ami van, az védett

Jellemzők: birs

- A hazai előállítás miatt nem túl sok az igény
- Az egyetlen szóba jövő fajta itthon is szaporításban van! Cydora Robusta

Almatermésűek, külföldi oltványok

Almaoltványok: Bibaum fák (I)

Almaoltványok (D)

Almaoltványok (SK)

Konténeres almaoltványok (A)

Konténeres körteoltványok (A)

**Pyrodwarf alanyok cserépben
(D-H)**

Szemzett Pyrodwarf alanyok (D)

**BA-29 4-6 mm és *Pyrus caucasica*
köteg (PL)**

Meggy: sajmeggy alanyon, többségében szemzett, ritkán kézben oltott magyar fajták.

Cseresznye: sajmeggy alanyon, többségében szemzett, magyar és külföldi fajták.

Szilva: mirobalán alanyon, honosított régi és újabb külföldi fajták.

Kajszi: bár van magyar nemesítés, mégsem ezek a divatosak. Alany: mirobalán és ritkán vadkajszi.

Őszibarack: vadőszibarack és keserűmandula alany mellett megjelent a korszerű GF677 alany is. Zömében régi, hagyományos, honosított fajtákat szaporítunk. A csekély telepítői igény az új nemesítésű, külföldi fajtákat preferálja.

Csonthéjas oltványok

Meggy: az oltvány minőség jó, zömében koronás, ritkán suháng oltványok.

Cseresznye: az oltvány minőség változó. Inkább suháng minőség, néha túl magas és vastag fák.

A kontinentális teleken sokszor az oltványok végei károsodnak.

Szilva: az oltvány minőség változó. Fele koronás, fele suháng, az időjárástól és egyéb tényezőktől függően.

Kajszi: változó minőség. Sokszor koronás, de néha suháng fák, fajtától és alanytól függően.

Őszibarack: ha rossz az eredés, a megmaradt oltványok túl erősek lesznek. Még mindig a katlan korona a preferált! Próbálkozások már vannak a központi tengelyes oltvány előállításra is!

Csonthéjas hazai oltványok

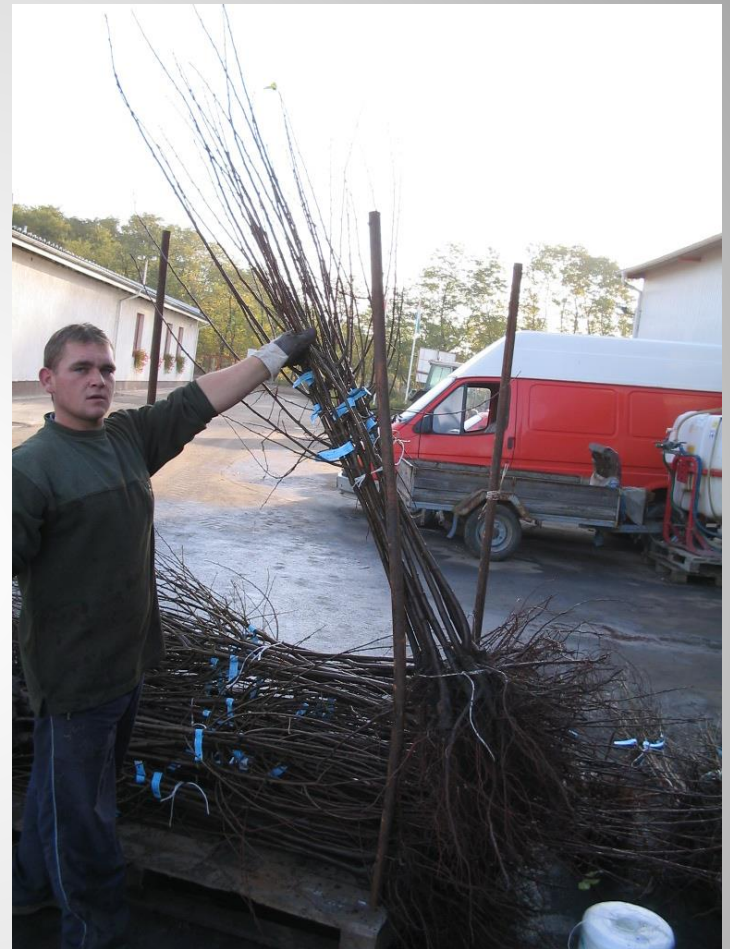
Meggy oltványok (H)

Kézben oltott cseresznyék (H)

Wavit alanyok cserépben (D-H)

**Szilvaoltványok vermelőbe rakása
(H)**

Szilvaoltványok faiskolában (H)

Konténeres cseresznyeoltványok (H)

Őszibarack oltványok (H)

Meggy: ritka a behozatal!

Cseresznye: GiSelA5 és 6 alany a jellemző és a 2 éves knip oltványok nevelése! Körkörös koronás!

Szilva: szinte az összes új fajtát szaporítják a magyar faiskolák, ritka a behozatal. Magonc alanyt nem használnak!

Kajszi: kizárólag vegetatív alany használat! Vírus toleráns fajták: Aramis csoport. Legújabbak, a körben piros spanyol fajták. Oltvány minőség nagyon vegyes...

Őszibarack: szinte csak GF677 alanyon! Oltvány minőség vegyes, de a fajtabősség kimeríthetetlen! Központi tengelyes oltványok. Merisztéma laborban Chip-szemzettek is!

Csonthéjas külföldi oltványok

Cseresznyeoltványok (A)

Cseresznye oltványok Gi5 alanyon (I)

Konténeres kajszioltványok (A)

Szemzett Wavit alanyok (D)

Szilvaoltványok (D)

Őszibarackok GF677 alanyon (I)

„Mikro chippelt” őszibarackok (I)

„Mikro chippelt” őszibarack 2. (I)

Őszibarack oltványok (I)

Ny-Európa kedvencei, főleg a német nyelvterülteken!
(D, CH, A)

- ***Miket természetnek házi kertben?***

Áfonya, mézbogyó, homoktövis, goji-bogyó, csipkerózsa, házi berkenye...

- Elsődleges gond a kis termés, mivel csökken a munkaerő!
- Kiváló étrendi hatás!
- Sokszínűség!

Bogyós szaporítóanyagok

Ribiszke: alig van bokros. Törzsés árudáknak

Málna: szabadgyökerű. Fő fajta: Fertődi zamatos

Köszméte: szinte csak törzsés!

Som: külföldi fajták. (bolgár, osztrák)

Áfonya: szinte nincs.

Homoktövis: szinte nincs.

Hazai boggyósok

**Málnasarj anyatelep vegetációban
(H)**

Málnasarj vizsgálat kitermelés előtt (H)

**Merisztéma, tápkockás málna
anyanövények tálcában (H)**

Tápkockás merisztéma málna (H)

**Konténeres szeder szaporítóanyag
(H)**

**Szabadgyökerű szeder bujtvány
(H)**

Pirosribiszke dugványok

Pirosribiszke dugványok (H)

Törzsés fekete ribiszkék (H)

Konténeres, törzses bogyósok (H)

Ribiszkék: Hollandia állít elő saját szükségletén felül. Főképpen holland és szlovák fajtákat. Szabadgyökerű

Málna: hasonló. Sarjontermő fajták „jönnek fel!”
Vesszőn termők fagyérzékenyek! Szabadgyökerű

Szeder: főleg merisztéma és konténeres

Áfonya: merisztéma és konténeres

Homoktövis: dugvány, szabad gyökerű és konténeres

Som: oltványok. Konténeres és szabadgyökerű

Külföldi bogyósok

Szeder szaporítóanyag konténerben (NL)

Húsos som konténerben (D)

Ásós homoktövis kitermelés (RO)

Homoktövisek konténerben (D)

**Tápkockás áfonyák visszavágva
(D)**

Fanyarka konténerben (D)

- Hazai nemesítés és szaporítás szinte nincs.
- Külföldi behozatal, első sorban frigópalánta.
- Minimális tápkockás palánta előállítás.
- „Feketén szaporított” zöldpalánták.
- Termesztői fajták mind védettek.
- A külföldi fajtainnováció elég gyors.

Szamócapalánta

Frigó számócapalánta (H)

**Frígópalánták ládában, kötegelve
(H)**

Tápkockás szamócapalánta (TB)

Dió alanyhasználat:

- Magyar: Juglans regia 1-2 éves magonc
- Külföld: merisztéma, pl. Paradox hibrid alany. Fajta: oldalrügyön termők! (pl. Peral (Lara))

Mogyoró: saját gyökéren, vagy törzsön (Corylus colurna)

Mandula alanyhasználat:

- Magyar: Amygdalus comunis (k. mand.)
- Külföld: GF677. Fajta: öntermékenyek!

Gesztenye:

- Magyar és külföldi: Castanea sativa magonc.
- Külföld: ellenálló hibrid-fajták!

Héjas szaporítóanyagok

Dió: Magyarország a Kárpát medencei fajták használatát helyezi előtérbe.

Mogyoró: leklónoztuk a legjobb külföldi fajtákat Kb. 30 éve.

Mandula: idegentermékenyülő fajtákat használunk.

Gesztenye: Magyarország 3 termőhelyén levő fajta szelekció használata. (Iharosberény, Nagymaros, Kőszegszerdahely)

Hazai héjasok

Dióoltványok zárt térben szállítása

Dióoltvány szabadgyökérrrel (F)

Dióoltvány konténerben, 1 éves (I)

Mogyoró bujtványok (B)

**Szelídgesztenye oltvány
konténerben (1 éves) (F)**

Magyarország:

- Lemaradás a fajta és alany innovációban!
- Nemesítés gyakorlatilag megszűnt!
- Oltvány előállítás jelenleg minimalizálva!
- Minőség: átlagosan jó, elfogadható.
- Szakember gárda előregedőben!
- Gépesítés alacsony fokon, ósdi gépekkel!
- ...

Összefoglalás 1.

Külföld:

- Fajta és alany innováció nagy!
- Nemesítés egyes fajokból csúcson van!
- Oltvány előállítás saját részre bőséges!
- Minőség: „érdekes”
- Szakember gárda: megújuló és külföldi
- Gépesítés: irigylésre méltó
- ...

Összefoglalás 2.

Köszönöm a figyelmet!

PALESITS Faiskolai Kft.

Palesits Zsolt

Mobil: 30/ 557 39 64

Tel./Fax: 53/ 371 504

www.palesitsfaiskola.hu

E-mail: palesitsfaiskola@gmail.com